

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (8 ระดับ) ครั้งที่ 1/2566

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

-

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือ ซึ่งมีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยโดยเฉพาะ

ในการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยด้วยการเพิ่มการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ให้ผลิตภัณฑ์เพื่อให้สินค้าเข้าไปอยู่ในใจของผู้บริโภค

ดังนั้นมาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2566

6. ครั้งที่

-

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

สาขางานผ้าทอ

อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอก ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

-

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
0145	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
0146	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด
0147	เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด
0148	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด
0149	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขางานผ้าทอ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอก ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพของอาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอกระดับที่ 6 นี้ ต้องมีทักษะและความรู้

ในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก

ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ และเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ

ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม และเข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ

เก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอก และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้ารวมทั้งการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- ผู้ที่ขอเข้าสู่การประเมินคุณวุฒิวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติดังนี้
- 1. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ ณ วันที่ยื่นใบคำร้องขอสมัคร
 - 2. ผู้ที่จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอก ระดับ 6 ต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านผ้าทอตามหน่วยสมรรถนะและมีผลงานมาแสดง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

-

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลในกลุ่มสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานพื้นบ้านและศิลปหัตถกรรม สาขาผลิตผ้าทอ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 0145 ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
- 0146 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด
- 0147 เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด
- 0148 จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด
- 0149 ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตงานศิลปหัตถกรรมเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยให้มีมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ	01	ผลิตผ้าทอเพื่อการอนุรักษ์และศิลปะร่วมสมัย	014	เทคนิคยกดอก

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
014	เทคนิคยกดอก	0145	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก	01451	เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
				01452	ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
				01453	เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ
		0146	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด	01461	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
		0147	เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด	01462	ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะเตรียม
				01471	เข้าใจลวดลายผ้ายกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
				01472	เก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย
		0148	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด	01473	ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอก
				01481	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
				01482	ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า
		0149	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด	01491	ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
				01492	ด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0145
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกโดยสามารถเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก และออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก และเลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01451 เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก	1. เตรียมวัสดุที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอกเตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน 2. เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก เตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01452 ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก	1. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง ร่างแบบได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 2. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง กำหนดการลงสี ได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 3. สามารถออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปผลิต	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01453 เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ	1. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นยืนได้เหมาะสม 2. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นพุ่งได้เหมาะสม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ประเภทของวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ
2. การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
3. การออกแบบโครงสร้างและลวดลายลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
4. โครงสร้างผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
5. หลักการออกแบบศิลปะสิ่งทอ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินการออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกได้เหมาะสมถูกต้องครบถ้วนกับการใช้งาน
2. ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกโดยออกแบบลวดลายสำหรับเทคนิคการทอที่ใช้ตะกอตั้งแต่ 3 ถึง 10 ตะกอ

เพื่อให้เกิดลวดลายที่มีรูปลายซ้ำขนาดเล็กละเอียดต่อเนื่องกันตามแนวเส้นด้ายยืนและเต็มผืนผ้าพร้อมกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเทคนิคการทอความกว้างของหน้าผ้าและความยาวผ้าชนิดและปริมาณของเส้นใยสีและจำนวนสีที่ใช้และโอกาสการใช้งาน

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. ชุดสาหรณ์รวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ0146
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2566
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)
- หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด โดยสามารถเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ และตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียมได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)
- กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01461 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ	1. เตรียมเส้นยืน กรอเข้าหลอด เดินเส้นยืน ได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย 2. เก็บหรือร้อยตะกั่วได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01462 ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม	1. ตรวจสอบคุณลักษณะของเส้นยืนที่เตรียมไว้ได้อย่างถูกต้อง 2. ตรวจสอบจำนวนและความยาวเส้นยืน ได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. กี่ทอผ้าด้วยมือและอุปกรณ์การดูแลรักษา
2. ชนิดเส้นใยและขนาดเส้นด้าย
3. ขั้นตอนและวิธีการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก
4. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เตรียมเส้นยืนบนกี่ทอผ้าที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนขึ้นอยู่กับกระบวนการเตรียมเส้นยืนของแต่ละท้องถิ่นประกอบด้วย
 - 1.1 ลงแป้เส้นยืน
 - 1.2 กรอเข้าหลอด
 - 1.3 เดินเส้นยืน
 - 1.4 ร้อยพันหวี
 - 1.5 สืบทูก/ต่อเส้นยืน
 - 1.6 หวีและม้วนเส้นยืน
 - 1.7 เก็บตะกอ
2. ตรวจสอบเตรียมกี่ทอผ้าได้ถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนพร้อมใช้งานสำหรับการผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ผู้ในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0147
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการเก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด โดยสามารถเข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ และเก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย และตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอกได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01471 เข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ	1. สามารถเข้าใจลวดลายผ้า อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ ได้อย่างถูกต้อง 2. อธิบายกระบวนการเตรียมการทอผ้าตามลวดลายได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01472 เก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย	1. สามารถเตรียมอุปกรณ์เก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกดอกตามแบบได้ถูกต้อง 2. สามารถปฏิบัติการเก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกดอกตามแบบได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01473 ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอก	1. สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกดอกได้ 2. สามารถตรวจสอบความถูกต้องของผูกเท้าเหยียบได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

เข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องเข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการเก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลาย
3. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บลายผ้ายกดอก

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ประเมินเกี่ยวกับการเก็บลายผ้ายกตามลวดลายที่กำหนด

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0148
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด โดยสามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า และตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01481 ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถกำหนดขั้นตอนการทำงานได้อย่างเหมาะสม 2. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01482 ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถระบุเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ 2. ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคการทอผ้าที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

สามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0149
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด

โดยสามารถตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนดได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01491 ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามคุณลักษณะที่กำหนด 2. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01492 ด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ขนาดของผ้าทอ ทดสอบความถูกต้อง ด้วยอุปกรณ์การวัดที่ได้มาตรฐาน 2. ลักษณะทั่วไปของผ้า ตรวจสอบอย่างถูกต้องครบถ้วนตามเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. โครงสร้างผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
2. ลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การตรวจสอบคุณลักษณะทั่วไปของผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกประกอบด้วยโครงสร้างผ้า หน้ากว้างผ้า ความยาวผ้า ริมผ้า สี และความต่อเนื่องของลวดลายผ้า
2. การตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอกประกอบด้วย
 - เอกลักษณ์เฉพาะของผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก ต้องมีลักษณะเฉพาะของผ้าทอยกดอกคือผ้าทอที่มีลวดลายที่ใช้เทคนิคการทอโดยใช้ตะกอตั้งแต่ 3 ถึง 10 ตะกอ เพื่อให้เกิดลวดลายมีรูปลายซ้ำขนาดเล็กติดต่อกันตามแนวเส้นด้ายยืนและเต็มผืนผ้า
 - ลักษณะทั่วไปของผ้าทอต้องสะอาดและอยู่ในสภาพเรียบร้อยตลอดทั้งผืนลวดลายเด่นมีความสม่ำเสมอตลอดผืน
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณลักษณะผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกต้องระบุรายละเอียดระดับคุณภาพที่สามารถยอมรับได้ เช่น ตำหนิ สี หน้าผ้า ความยาวผ้า ฯลฯ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน